

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

від 26.11.2020 р.

№ 70/68-рк/к

м. Харків

Шульгинській сільській раді
Старобільського району
Луганської області

*вул. Театральна, 1Д, с. Шульгинка,
Старобільський р-н, Луганська обл.,
92764*

Щодо припинення бездіяльності, яка
містить ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) під час здійснення державного контролю за дотриманням органами місцевого самоврядування законодавства про захист економічної конкуренції у сфері поводження з побутовими відходами в територіальних межах Луганської області встановлено наступне.

Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Згідно з частиною 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на певній території, та державних інтересів, забезпечують дотримання законності та правопорядку.

Відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 717-р, до складу Шульгинської територіальної громади (далі – Шульгинська ТГ) з адміністративним центром в с. Шульгинка, входять населені пункти Шульгинської, Байдівської, Малохатської, Хворостянівської територіальних громад (с. Шульгинка, с. Омелькове, с. Байдівка, с. Малохатка, с. Валуйки, с. Лозуватка, с. Новоастраханське, с. Орлівка, с. Федчине, с. Хворостянівка, с. Кам'янка, с. Лозовівка).

Відповідно до пункту 4 статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», юридична особа – сільська, селищна, міська рада, розміщена в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади, є правонаступником прав та обов'язків всіх юридичних осіб – сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.

Шульгинська сільська рада Старобільського району Луганської області (далі – Сільська рада) є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи: 04337593; місцезнаходження: 92764, Луганська обл., Старобільський р-н, с. Шульгинка, вул. Театральна, будинок 1-Д; вид економічної діяльності за КВЕД 84.11 «Державне управління загального характеру».

Відповідно до статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», сільська рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, реалізація Сільською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (зі змінами) передбачено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Згідно з частиною третьою статті 35-1 Закону України «Про відходи» (зі змінами), збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом

місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

Статтею 1 Закону України «Про відходи» визначено, зокрема, що:

- побутові відходи – відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

- послуги з вивезення побутових відходів – збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (зі змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 4 Порядку, підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».

Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.

Листом від 28.09.2020 № 847 (вх. від 02.10.2020 № 70-01/5576) Сільська рада повідомила Відділення, що конкурси на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів не проводила, суб'єкти господарювання, які діють на ринку послуг у сфері поводження з побутовими відходами у межах населених пунктів, підпорядкованих Сільській раді, відсутні.

Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою

здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.

В ході проведеного дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами Відділенням встановлено, що в межах Луганської області послуги з вивезення побутових відходів надають більше 20 суб'єктів господарювання.

Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.

Відповідно до пункту 3 Порядку, учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.

Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавцем послуг у сфері поводження з побутовими відходами.

За наявною у Відділенні інформацією, потенційними учасниками на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів на території Шульгинської ТГ можуть бути суб'єкти господарювання, які надають ці послуги в найближчих до цієї територіальної громади населених пунктах Луганської області: КП «БЛАГОУСТРІЙ м. СТАРОБІЛЬСЬК» (м. Старобільськ), КП «Новоайдарське «СКП» (смт Новоайдар), «БІЛОВОДСЬКЕ РЕП» (смт Біловодськ), КП «ШЕП» РМР (м. Рубіжне) та можуть брати участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які підпорядковані Сільській раді.

Непроведення Сільською радою, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів може обмежувати право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів.

В свою чергу, недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.

Таким чином, бездіяльність Сільської ради по непроведенню конкурсу на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Отже, бездіяльність Сільської ради, яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на відповідній території населених пунктів, підпорядкованих Сільській раді, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною 1 статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

Враховуючи зазначене та керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Сільській раді такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Припинити бездіяльність, яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих Шульгинській сільській раді Старобільського району Луганської області, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної

конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

Про виконання рекомендацій шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих Шульгинській сільській раді Старобільського району Луганської області, повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (61022, м. Харків, м-н Свободи, буд. 5, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 35) в 3-місячний строк з дня їх отримання із наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Костянтин МЄШКОВ